

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Ziemas vidus rajona skolu audzēkņiem ir mācību priekšmetu olimpiāžu laiks. 15. februārī notika krievu valodas (kā svešvalodas) olimpiāde, kurā piedalījās 32 skolēni. Labākos rezultātus guva Gailišu pamatskolas 7. klases skolniece Līga Babre.

• Attēlā: krievu valodas olimpiādes laikā. Foto – Jānis SILICKIS

• «Novadnieka» telefonaptauja Partijas «iziet no pagrīdes»...

Kopš 5. Saeimas vēlēšanām rajona politiskajā dzīvē bija iestājies klusums, un likās, ka partijas un vēlēšanu apvienības, izšāvušas visu pulveri parlamenta pirmsvēlēšanu batālijās, «aizgājušas pagrīdē», jo ne no vienas īpaša aktivitāte nebija manāma. Taču šis klusums izrādījās mānīgs, ko apliecināja «Novadnieka» telefonaptauja; proti — partijas jau nopietni gatavojas pašvaldību vēlēšanām, bet dažām pamatā sastādīti arī deputātu kandidātu saraksti.

Aptaujas mērķis bija ja ne objektīvi noskaidrot, tad vismaz ieskicēt to cilvēku loku, kuri varētu preten-dēt uz rajona padomes 11 deputātu mandātiem. Triju stundu laikā «Novadniekam» paspēja piezvanīt 109 lasītāji un nosaukt vairākus desmitus kandidātu. Bet es nevaru apgalvot, ka aptauja objektīvi parādīja, par ko rajona iedzīvotāji gribētu balsot rajona padomes vēlēšanās. Un, lūk, kāpēc.

Dažas partijas vai politiskās grupas šo aptauju izmantoja, lai popularizētu jau savus sastādītos sarakstus. Par to liecināja gan vienu un to pašu kandidātu nosaukšana vienā blokā, tikai nedaudz variējot uzvārdu kārtību, gan arī tas, ka, piemēram, no dažiem telefona numuriem tika zvanīts pat piecas reizes. Tādējādi radās priekšstats, ka vismaz divām vai trijām partijām (politiskajām grupām) rajona padomes deputātu kandidātu saraksti jau gatavi. Kurām — lai pamēģina uzminēt lasītāji, iepazīstoties ar aptaujas rezultātiem.

Un tā par rajona padomes deputātu kandidātiem visvairāk nosaukti: J.Vucēns — rajona lauksaimniecības departamenta direktors (17 reizes), L.Šustovs — rajona PBS priekšsēdētājs (16 reizes), A.Staužs — Preiļu kooperatīvās vidusskolas direktors (14 reizes), J.Eglītis — Preiļu 1. vidusskolas direktors (11 reizes), I.Meluškāns — rajona TDP priekšsēdētāja vietnieks (8 reizes), Ē.Ancāns — lauksaimniecības departamenta ekonomists (7 reizes), Ē.Reiniks — Preiļu siera rūpnīcas meistars (7 reizes), J.Anspos — rajona galvenais ārsts, F.Rusiņš — arhitekts, J.Podnieks — izdienes pensionārs,

A.Jermolejevs — bijušais «Lauktehnikas» pārvaldnieks, V.Limane — bijusī rajona finansu nodaļas vadītāja (katrs 6 reizes), R.Kavinskis — agrofirma «Turība» direktors, J.Liepa — Līvānu biokīmiskās rūpnīcas inženieris, V.Kūka — Rožupes pagasta valdes priekšsēdētājs, J.Vaikulis — Preiļu siera rūpnīca (katrs 5 reizes). Vēl 18 uzvārdi tika nosaukti 1-4 reizes.

Aptaujā aktīvākie bija Preiļu iedzīvotāji, kā arī Aizkalnes, Rožupes, Rudzātu, Riebiņu un Preiļu pagasta ļaudis. Līvānieši zvanīja maz. Vai sociālajai apatījai Līvānos tagad pievienojusies politiskā, un, kā teica kāda lasītāja, cilvēki te vairs netic nevienam?

Kā zināmu kuriozu var minēt to, ka trīs aptaujas dalībnieki par rajona padomes deputātu kandidātu nosauca... Joahimu Zigeristu. Uz jautājumu: «Kāpēc tieši viņu?», saņēmu atbildi: «Viņš daudz naudas piepelnījis Vācijā, tāpēc nezags un neņems kukuļus».

Nosaucot deputātu kandidātus, «Novadnieks» lūdza atturēties no komentāriem, tomēr daži aptaujas dalībnieki vēlējas izteikt arī savu viedokli, un domas bija visdažādākās. Vieni uzskata, ka rajona padomē nekādi nedrīkst ievēlēt bijušos komunistus, citi savukārt bija tieši par viņiem, tikai ar vienu piebildi — kuri arī kompartijas valdīšanas laikā bijuši godīgi. Bet kāds lasītājs no Saunas pagasta ieteica vispār nevēlēt nevienu un vēlēšanas boikotēt, jo tik un tā ne no valdības, ne no pašvaldībām neesot labuma, vismaz - zemniekiem.

No aptaujas rezultātiem var prognozēt, ka rajona padomes vēlēšanās būs 3-5 deputātu kandidātu saraksti, jo ne visas partijas un politiskie grupējumi vēlējas «atklāt kārtis» pirms laika un uzdeva savien aktīvistiem iesaistīties telefonaptauja. Turklāt patlaban notiek politisko spēku konsultācijas, pārgrupēšanas, dažas partijas dalās un to vietā veidojas citas, citas savukārt veido kopīgas vēlēšanu apvienības. Tāpēc ar secinājumiem pagaidīsim līdz 29. aprīlim, kad beidzas sarakstu iesniegšanas oficiālais termiņš.

P.Pizelis

Nevis gausties, bet rīkoties

• Republikas linkopju sanāksmēm sākoties

Visos laikos lini bijuši Latgales novada kultūra. Līnu pirmapstrādes fabrikas, izņemot SIA «Rūjiena», izvietotas tieši mūsu novadā, pagaidām ir valsts īpašums un diemžēl ilgāku vai īsāku laiku nedarbojas. Ir tā, ka republikas valdība pašlaik grib tikt vaļā no Preiļu līnu fabrikas un ērtāk to ir iztirgot komersantiem. Tomēr ar deputātu atbalstu izdevies panākt, ka privatizācijas uzsākšana atlikta uz pāris mēnešiem, lai dotu iespēju tajā iesaistīties rajona zemniekiem. Apvienojoties kooperatīvā sabiedrībā, šo uzņēmumu varētu iegūt viņi. Līnu fabrikas plašajā teritorijā, korpusos un citās būvēs bez līnu pārstrādes var attīstīt arī citas ražotnes, iekārtot noliktavas un visu citu, kas vajadzīgs zemniekiem. Privatizējot viņi saņemtu maksimālus atvieglojumus, izmantot savus sertifikātus. Diemžēl privatizācija nevar ievēlēt un tālab par to jāizšķiras tūlīt.

Šogad 8. februārī rajona līnaudzētāju sapulcē piedalījās maz zemnieku, tāpēc svarīgākos jautājumus nevarēja izlemt. Tika ievēlētā rīcības grupa 7 cilvēku sastāvā, kura uz sabiedriskiem pamatiem veic izskaidrošanu un koordinē līnu audzētāju un pārstrādātāju kooperatīva veidošanu. Informācijai: pagājušajā gadā 43 Preiļu rajona zemniekiem bez maksas iedalītas līnsēklas, kopā 11,4 tonnas. Ja kāds no viņiem tomēr nevēlas sēt, lūdzam informēt vietējo līnsēklkopības staciju. Un vēl — rīt, 25. februārī Viļānu selekcijas stacijā notiks republikas līnu audzētāju un pārstrādātāju sanāksme.

Zemnieki, nekurnēsiet katrs savā nodabā par grūtībām un netaisnību, būsim paši lēmēji! Mums noderīgs objekts nav jāatdod komersantiem.

Visus, kuri vēlas audzēt līnus, piedalīties līnu fabrikas privatizācijā, lūdzam atsaukties. Zvaniet pa tālruniem 23852 Lozovskai, 36510 — Marikai Rusiņai, 22386 — līnsēklkopības stacijai, 23641 — Henrikam Vibornais un 22391 — Uldim Eglītim.

Rīcības grupas vārdā Preiļu pagasta zemniece G.Ločovska

ZIŅAS

• Rajona Tautas deputātu padomes valde uzdevusi ekoloģijas un veselības aizsardzības komisijai līdz šī gada martam sagatavot priekšlikumus medicīnas norēķinu kases izveidošanai rajonā. Nolemts izsludināt kandidātu konkursu norēķinu kases direktora amatam.

• Rajona tiesa sākusī izskatīt lietas par to īrnieku izlikšanu no dzīvokļiem, kuri nemaksā par komunālajiem pakalpojumiem. Kā «Novadniekam» atzina tiesnesis Ilmārs Stivrīņš, šādi procesi esot ļoti problemātiski, jo valstī tiem nav precedenta. Tiesnesis tomēr uzskata, ka, sadarbojoties ar pašvaldībām, būs iespējams atšķirt ļaunprātīgu nemaksātāju no nabadzīga cilvēka un pieņemt pareizu lēmumu. I.Stivrīņš sacīja, ka piespiedu maksājumus varēšot piemērot tiem, kuriem ir īpašums. No dzīvokļiem būtu jāizlik arī tie, kuri ļaunprātīgi slēpj savus ienākumus vai dzīvo lielākos dzīvokļos nekā tas nepieciešams viņu ģimenei un nevēlas tos apmainīt pret mazākiem vai nelabiekārtotiem, par kuriem viņi spētu samaksāt. Tiesas procesi turpināsies.

• Preiļu pilsētas valde aicinājusi partijas, kuras ir oficiāli reģistrētas, pieteikt savus pārstāvjus vēlēšanu komisijai līdz 15. martam.

• Preiļu pilsētas valde izskatīja Celnieku ielas 9. nama iedzīvotāju sūdzību par nepietiekamo siltuma pavedi. Pārbaudot sūdzību, fakti apstiprinājušies, tāpēc valde nolēmusi, ka īrniekiem, kuriem dzīvokļos temperatūra ir zemāka par nepieciešamo, izdarīs pārrēķinu. Pašvaldības uzņēmumam «Siltums» vispirms būs jāpārbauda visi dzīvokļi. Īrniekiem, kuri dzīvokļos uzstādījuši papildus radiatorus, pārreķina nebūs. Šajā namā vasarā paredzēts remonts, lai sakārtotu siltums sistēmu.

• Vai Preiļos dzīvokļos būs siltais ūdens un kad, nav precīzas informācijas, jo iepriekšējā prognoze, ko «Novadniekam» izteica «Siltums», nav piepildījies, jo uzņēmumam nav naudas mazūta lielā daudzuma iegādei. Bet ir zināms kas cits. Uzņēmums aprēķinājis, ka mazūta augsto cenu un aukstā laika dēļ palielinājušās siltuma ražošanas izmaksas, tāpēc «Siltums» prasa no iedzīvotājiem jau 34 santimus par vienu dzīvojamās platības kvadrātmetru. Valde šo tarifu nav apstiprinājusi, taču tai nav skaidrs, kas segs starpību starp ražošanas izmaksām un iedzīvotāju maksāto.

• Preiļos drīz sāks darboties Latvijas Attīstības aģentūras pārstāvniecība, lai piesaistītu investīcijas rajonam un pilsētai. Pilsētas valde nolēma nosūtīt uz kursiem divus pretendentes darbam aģentūras pārstāvniecībā.

• Līvānu pilsētas siltumtīklu uzņēmums «Novadnieku» informēja,

■ ORGANIZĒ
■ komercbraucienus uz
■ Varšavu 1. martā, 9.
■ martā, 14. martā.
■ Cena Ls 21.
■ Tālruni Līvānos 41132,
■ Preiļos 24105 vakaros.

ka iedzīvotāju un budžeta iestāžu parāds par apkuri un silto ūdeni sasniedzis 62826 latus. Par parējiem komunālajiem pakalpojumiem īrnieki esot parādā aptuveni 30 tūkstošus latu.

• Tautjāts, vai Līvānu biokīmiskā rūpnīca saņems no valdības gaidīto atbalstu uzņēmuma pārprofilēšanai, kā tas bija iecerēts, direktors Atis Sedvalds sacīja, ka prognozes nav piepildījušās. Ministru prezidents gada nogalē ieteicis «ķepuroties» pašiem. Direktors pastāstīja, ka paredzēta rūpnīcas privatizācija. Sākumā atsevišķi objekti tiks nodoti nomā ar izpiršanas tiesībām, bet daļu ražošanas iekārtu vajadzēs iekonservēt.

• Piecspadsmit gadu jubileju šogad svinēs Tautas studija «Dubna». Meistare Marta Mikulāne «Novadniekam» pastāstīja, ka Līvānu rokdarbnieces turpinot aust, veidot pinumus un citus izstrādājumus un krāšņās segas, galdaus, dvieļus liekot... pūrā, jo ar tirgošanas nekas nesanākot — pārāk dārgas izveļas un lieli nodokļi. Jubileju «Dubna» svinēs aprīlī un kopā ar «Silavu». Līdz tam tiks sarūpēta un sakārtota tautas daļamata izstrādājumu izstāde.

• No Preiļu rajona uz skolotāju kongresu šīs nedēļas nogalē brauks Preiļu 1. vidusskolas direktora vietniece mācību darbā L.Pauniņa, Līvānu 1. vidusskolas direktore M.Kručiņa, Vārskavas vidusskolas direktora vietniece mācību darbā V.Mikitāne, Aglonas vidusskolas direktors F.Pušņakovs, bērnu darza «Rūķīši» vadītāja D.Ceple, Līvānu 2. vidusskolas direktors I.Grigorjevs, Rudzātu vidusskolas direktors V.Spriņģis, Galēnu pamatskolas direktore A.Gabrāne, skolu valdes priekšsēdētājs A.Zagorskis, Preiļu rajona valsts izglītības inspektors J.Loza, skolēnu jaunrades nama direktore T.Kolosova un arodbiedrības priekšsēdētājs V.Vagalis. Pirms došanās uz Rīgu delegāti tikās skolu valdē un apsprieda priekšlikumus, ko iesniegt kongresam.

• Skatuves runas priekšnesumu skatei Krāslavā labi bija sagatavojusies preiļieši un patīkami pārsteidza žūriju. Uz republikas atlases skati izvirzīti seši skolēni, tajā skaitā četri no Preiļu rajona — Zane Ivanova un Raimonds Griubsts no Preiļu 1., Rita Kašs — no Līvānu 1. un Nataša Ovdaka — no Līvānu 2. vidusskolas.

• Arendoles pamatskolas atjaunošanai Saeima iedalījusi Ls 5000. Kā zināms, šī skola jau vairākus gadus bija visu aizmirsta un laika zobs to graužis no pamatiem, bet kādreiz te mācījās daudz bērnu gan no Amuļiem un citām apkaimes apdzīvotajām vietām, gan arī no Daugavpils rajona. Rajona skolu valde gatavo pārskatu, kā un kur šie līdzekļi tiks apgūti, cik bērnu mācīsies. Lai skolas atdzimšanā iesaistītu Rožkalnu pagasta, kurā tā atrodas, apkaimes ļaudis, tuvākajā laikā nolēms sarīkot zemnieku sapulci, izlemt par pagasta līdzdarbību. Piedalīsies Saeimas deputāti.

A.Rancāns

«Novadnieks» precīzē

Laikraksta iepriekšējā numurā publicētajā materiālā «Jānis Kinna: «Ministrija nespēj iejaukties...» pieļauta kļūda. Piekajā rindkopā pareizi jābūt: «Par katru govī, kura ir zemnieku sētā un ņemta pārraudzībā, nav slima ar leikozi, īpašniekam piemaksās līdz 3 (nevis 13, kā publicēts) latiem mēnesī».

PAJU SABIEDRĪBAS «ROŽUPE» VALDE

■ paziņo dalībniekiem, ka saņemts iesniegums par Mālnieku mehānisko darbnīcu privatizāciju.

■ leinteresētos sabiedrības dalībniekus klientu kooperatīvās sabiedrības veidošanai lūdz pieteikties līdz 1994. gada 10. martam pie V.Švirkstes Mālniekos vai sabiedrības kantori. Tālrunis uzziņām 58546.

Satiksmes drošība jāciena

Viens no galvenajiem mūsu darbības virzieniem ir satiksmes drošība uz rajona ceļiem, kura diapazons ir no ceļa zīmju uzstādīšanas un uzturēšanas līdz ielu un ceļu fiziskajam stāvoklim.

Ceļa zīmes izgatavo ar aprēķinu, ka tās var saglabāt izskatu gadiem ilgi. Tās nepavisam nav lētas un tiek uzstādītas bīstamās vietās transporta kustības regulēšanai vai ierobežošanai, lai informētu braucējus un tamlīdzīgi. Tātad — ļoti vajadzīgas. Bet visur var redzēt: kāds tišu prātu ceļa zīmes sabojājis, citur norauts. Līdz ar to šoferis vairs nespēj orientēties, izvēlēties pareizu un apstākļiem atbilstošu rīcību — izraisās avārija, tiek ievainoti vai iet bojā cilvēki.

Ja postītājus, kuri pa lielākajai daļai ir pusaudži, nav iespējams pārliecināt ar labu saudzēt ceļu un ielu aprīkojumu, jāpieņem stingri soda mēri līdz pat administratīvajai atbildībai. Šajā ziņā ceļu drošības direkcijai jāpalīdz visiem, apziniņiem jābūt ne tikai transporta kustības dalībniekiem, bet arī gājējiem, no kuriem tāpat tiek prasīta stingra satiksmes noteikumu ievērošana. Pirms padoties kārdinājumam izdarīt kādu «draiskulību», jāpadomā par sekām gan sev pašam, gan citiem.

Uz ceļa un ielas jābūt ne tikai godprātīgam, bet arī disciplinētam, jo kur lielāka kustība, kur apgrozās vairāk cilvēku, tur tiek prasīta arī viņu lielāka organizētība. 1993. gadā lielākā daļa reģistrētā auto un moto transporta netika izmantota, tomēr transporta negadījumu skaits nav samazinājies — izraisītas 44 smagas avārijas (1992. gadā — 35), turklāt no tām dzērumā 16. Ievainoti 46 cilvēki (gadā iepriekš — 26), no tiem pēc alkohola lietošanas 20. Bojā gāja 19 (pērn 16) un no viņiem dzērumā bija 7.

Ļoti drūma statistika, bet vedināša uz pārdomām. Redzam, ka lielākā daļa avāriju notiek tad, kad brauc cilvēks, kurš lietojis alkoholiskos dzērienus. Pret viņiem piemēro visstingrākos sodus, jo citādi nevar un nedrīkst, bet vienalga netrūkst pārgalvju, kuri spēlējās ar likteni. Šie «drosminieki» un pašpārliecinātie nerēķinās ne paši ar savu, ne citu dzīvībām un veselību.

Gada laikā aizturēti un sodīti 2252 satiksmes drošības noteikumu pārkāpēji (1992. gadā — 2203), starp viņiem bija 166 transporta līdzekļu vadītāji reibumā. Gadu iepriekš tādu braucēju atklāti 337, un varētu likties, ka nu iet uz labo pusi. Tomēr smagu avāriju skaits nemazinās, un tas rada bažas. Katram zināms, ka bez

dokumentiem nevar sēsties pie stūres, tomēr bez vadītāju tiesībām aizturēti 174 braucēji. Daudz tādu, kuri ignorē ātruma ierobežojumus — par braukšanu ar lielāku par 20 km/h virs atļautā sodu saņēma 47, bet līdz 20 km/h virs atļautā — 465 transporta vadītāji. Par braukšanu bez valsts reģistrācijas numuriem — 47.

Dārgi maksā arī tad, kad negribas pakļauties ceļu policijas darbinieku likumīgajām prasībām — sodīti 70 vadītāji. Te ir arī tie, kuri izvairās no medicīniskās ekspertīzes, aizbrauc no ceļa negadījuma vietas, atstājot visu likteņa ziņā. Par šiem pārkāpumiem pērn soda naudā iekasēti Ls 11520.

Nāk pavasaris, uz ceļiem parādīsies vairāk mehānisko pārvietošanās līdzekļu, bet, pirms sēsties pie stūres, derētu padomāt un atcerēties, ko no šoferu un motociklistu prasas satiksmes drošība. Pieaug braucēju uz ārzemēm skaits, nāk jauns transporta līdzekļu ieviešanas vilnis. CSDD Preiļu nodaļa atgādina, ka ievestās automašīnas un citi transporta līdzekļi jāreģistrē piecu dienu laikā — to pieprasa Satiksmes noteikumu 25.1. punkts. Atgādināšu, ka no uzskaites noņemtu transporta līdzekļu drīkst izmantot tikai vienu mēnesi — 30 dienas, tad termiņš vai nu jāpagarina, vai iestājas izmantošanas kategorisks aizliegums.

Daudz neskaidrību ir ar braucēju noformēšanu uz ārzemēm. Laikrakstos publicēts, ka no 25. janvāra netiks laists transports, kura numurzīmes ir slāvu burtiem un veda parauga reģistrācijas apliecība, vai arī jaunā parauga dokumentā nav hologrāfiskās uzlīmes.

Tātad no 1. marta, lai varētu doties uz ārzemēm, jāizpilda visas šīs prasības, bet transportam, ko izmanto komercpārvaldījumiem, obligāti jābūt arī Latvijas valsts jaunā parauga numurzīmei, licencei ar valsts simboliku un burtiem LV ovālā, atbilstoši standarta prasībām.

Ar šo simboliku jāapzīmē piekabe, puspiekabe un kravas kastes aizmugure labi saredzamā vietā, nevis to piestiprinot automašīnas priekšpusē, kā daži dara.

Sākas transporta ikgadējās tehniskās apskates. Ierodoties uz apskati, līdz jāņem vadītāja un transporta līdzekļa reģistrācijas apliecības, derīga medicīniskā izziņa un pase, pats transporta līdzeklis pienācīgi jāsakārto un jāgatavo, CSDD nodaļai ir sava kase, visas iemaksas var izdarīt uz vietas. Var izmantot arī banku pakalpojumus.

V.Ruskulis,
CSDD Preiļu nodaļas inspektors

Republikas ziņas

• **Pašvaldību vēlēšanas — 29. maijā.** Saeima pagājušajā nedēļā bez garām diskusijām nolēma pārcelt pašvaldību vēlēšanas no Vasarsvētkiem, 22. maija, uz 29. maiju — arī svētdienu. Saeima gan noraidīja priekšlikumu dot deputātu kandidātiem tiesības pieprasīt Totalitārisma seku dokumentācijas centrā uzziņu par to, vai tajā nav materiālu par kandidāta varbūtēju sadarbību ar VDK.

• **Uz likumu par tautas nobal-sošanu vēl jāpagaida.** Gaidāms, ka likums par visas tautas nobal-sošanu, pēc kura pieņemšanas, kā domājams, referendumam tiks nodots Pilsonības likums, tiks pieņemts martā. Taču, kad varētu notikt Pilsonības likuma izskatīšana 2. lasījumā, nav zināms. Saeimā tiek gatavots arī likumprojekts par Satversmes tiesu.

• **Saeima atbalsta valdības projektu pašvaldību likumam.** Pagājušajā nedēļā Saeimā izšķīrās par labu valdības izstrādātajam pašvaldību likumprojektam, pieņemot to pirmajā lasījumā. Saeimas atbalstītais variants paredz pašvaldībām mazākas pilnvaras visas valsts pār-

valdē nekā Pašvaldību savienības projekts.

• **Likums par vietējā deputāta statusu vēl nav pieņemts.** Saeima šo likumu, kas vietējo pašvaldību deputātiem vairs neparedz deputāta neaizskaramību, pagājušajā nedēļā pieņēma tikai pirmajos divos lasījumos. Līdz ar to vismaz līdz marta sākumam drošībā var justies šī likuma pieņemšanas netiešais vaininieks Vidzemes priekšpilsētas galva Andrejs Ručs, jo pašreizējā likumdošana neļauj celt pret viņu apsūdzību krievu ģenerāļu arestēšanas lietā.

• **Varbūt kļūs lielāka maksa par elektrību.** Par šādu iespējamību, kas saistīta ar «Latvenergo» slinkto finansiālo stāvokli, pagājušajā nedēļā paziņoja šis valsts akciju sabiedrības pārstāvji.

• **Bezdarbs — 5,6%.** Pēc Latvijas nodarbinātības dienesta ziņām, līdz šā gada 15. februārim valstī reģistrēti 102 144 darba meklētāji, no kuriem bezdarbnieku statusu ieguvuši 83 343. Līdz ar to bezdarba līmenis (bezdarbnieku skaits pret darbaspējīgajiem) sasniedzis 5,6%.

Nodarbinātības politikas galvenie virzieni Preiļu rajonā

Nodarbinātības valsts dienesta galvenais uzdevums ir panākt, lai pēc iespējas lielāks rajona darbaspējīgo iedzīvotāju skaits strādātu pastāvīgu darbu un tādejādi viņiem un viņu ģimenes locekļiem būtu nodrošināti eksistences līdzekļi. Nodarbinātības politikas pamatā rajonā būtu jāliek sociāli ekonomiskās attīstības koncepcija, kurā vajadzētu paredzēt galvenos pamatvirzienus, kādos perspektīvā attīstīsies rajona saimniecības nozares, kā arī galvenās pamatnozares, kuru attīstībai piešķirama prioritāte.

Nodarbinātības dienesta galvenie darbības virzieni ir šādi:

1. Pilsētu iedzīvotāju darbiekārtības organizēšana;
2. Lauku iedzīvotāju darbiekārtības organizēšana;
3. Bezdarbnieku reģistrācija un pabalstu piešķiršana likumā paredzētajos gadījumos;
4. Jauniešu profesionālā orientācija;
5. Bezdarbnieku apmācības un pārkvalificēšanas organizēšana;
6. Darba tirgus konjunktūras analizēšana un situācijas prognozēšana;
7. Pagaidu sabiedrisko darbu organizēšana un finansēšana.

Tā kā rajonā joprojām pastāv daudzi lieli rūpniecības uzņēmumi, kuros līdz 1991. gadam tika nodarbināts liels pilsētu un arī lauku apvidu iedzīvotāju skaits, tad var prognozēt, ka arī turpmāk tur būs piesaistīta liela daļa rajona darbaspējīgo iedzīvotāju. Ļoti svarīgi ir prasmīgi izmantot šo ražošanas potenciālu, protams, pielāgojoties mūsdienu prasībām, balstoties uz šajos uzņēmumos ražoto preču pieprasījumu vietējā tirgū un konkurētspēju ārzemēs.

Pēc iespējas lielāka uzmanība ir jāpievērš tām ražotnēm, kuras izmanto vietējās izejvielas. Par perspektīviem būtu uzskatāmi tie uzņēmumi, kuri nodarbojas ar koksnas apstrādi, kūdras ieguvu un tās pārstrādi, būvmateriālu ražošanu no vietējām izejvielām, lauksaimniecības produkcijas pārstrādi. Tomēr uzskatām, ka arī šajās ražotnēs nav paredzams liels strādājošo skaita pieaugums, jo būs nepieciešama jaunu, modernu tehnoloģiju ieviešana, kā arī ražošanas automatizācija, protams, jebkurā gadījumā jāsamazina minēto ražotņu

energoietilpība.

Tuvākajā laikā ir jāatrisina jautājums par Līvānu māju būves kombināta darbības atjaunošanu, Līvānu bioķīmiskās rūpnīcas pārprofilēšanu un Preiļu lina fabrikas darba atjaunošanu.

Otra liela uzņēmumu grupa, bez kuras nav iespējama rajona saimniecības funkcionēšana, ir tā saucamie servisa uzņēmumi. Pie tiem pieder transporta, sakaru, meliorācijas, komunālās saimniecības, ceļu remonta un būves, tehnikas remonta, tirdzniecības, celtniecības, veselības aizsardzības, sadzīves pakalpojumu un daži citi uzņēmumi. Šinīs sfērās, ja celsies iedzīvotāju maksātspēja un pieaugs pieprasījums, ir iespējama strādājošo skaita palielināšanās. Tieši šajās nozarēs arī pašlaik ir izveidojies vislielākais skaits dažādu individuālo uzņēmumu un SIA. Šajās ražotnēs vienmēr būs nepieciešami augstas kvalifikācijas speciālisti, kuru sagatavošanu zināmā mērā varētu uzsākt jau tuvākajā laikā.

Mazliet sarežģītāk ir ar lielajām celtniecības organizācijām, kuru attīstība un pat pastāvēšana pašlaik ir visai problemātiska, jo nav pasūtījuma lieliem celtniecības objektiem. Tomēr būtu nepieciešams saglabāt šo organizāciju materiālo bāzi ar sarežģīto un dārgo celtniecības tehniku. Tuvākajā laikā perspektīvas varētu būt nelielas, mobilas celtniecības organizācijas, kurās strādātu augsti kvalificēti speciālisti. Minētie pasākumi ļautu celtniecībā gan rajona robežās, gan ārpus tām nodarbināt samērā lielu strādājošo skaitu.

Tā kā mūsu rajons ir ar lauksaimniecības novirzienu, tad noteikti par prioritāti uzskatāma tieši šīs nozares attīstība. Pašlaik laukos paju sabiedrību likvidēšanās rezultātā norisinās dziļas pārmaiņas, tomēr svarīgi būtu apturēt lauksaimnieciskās ražošanas objektu: fermu, kalšu, noliktavu u.c. sagrušanas procesu. Saprātīgi organizējot darbu minētajos objektos, būtu iespējams nodarbināt ievērojamu skaitu lauku iedzīvotāju. Ir jānoskaidro zemnieku saimniecību, kā arī to iedzīvotāju skaits, kuru īpašumā ir zeme, un tādā veidā viņiem ir nodrošināti vismaz minimālie iztikas līdzekļi. Pēc tam ar vietējo pašvaldību palīdzību jāapzina tie iedzīvotāji, kuriem nepieder zeme

vai arī citi ražošanas līdzekļi un kuri faktiski ir bez eksistences līdzekļiem. Šī iedzīvotāju kategorija ir jāņem uzskaitē un, sadarbojoties ar nodarbinātības dienestu, jācenšas atrisināt to nodarbinātības jautājumi. Īpaši šis darbs ne tikai lauku, bet arī pilsētu iedzīvotājiem jāaktivizē sezonas lauksaimniecības darbu periodos — pavasara, vasaras un rudens mēnešos.

Šajos gadījumos īpaša uzmanība jāpievērš tā saukto pagaidu sabiedrisko darbu organizēšanai, kuri vasaras periodā būtu veicami kā lauku, tā pilsētu bezdarbniekiem tieši lauku apvidū, bet ziemas periodā meža darbos un pilsētu komunālajā saimniecībā. Viens no trūkumiem, kas samazina nodarbinātības dienesta iestāžu darba efektivitāti, ir nepietiekama informācija par stāvokli rajona uzņēmumos un organizācijās. Visām ieinteresētajām iestādēm vajadzētu sadarboties ar nodarbinātības dienestu, lai varētu prognozēt stāvokli darba tirgū un jau laikus pieņemt konkrētus lēmumus, lai samazinātu bezdarba līmeni. Tāpat jāņem vērā arī demogrāfiskā situācija rajonā. Īpaša uzmanība šajā sakarā jāpievērš darbam ar jaunatni tieši profesionālajā orientācijā.

Būtu nedaudz jāizmaina arī rajonā izvietoto arodapmācības mācību iestāžu profils. To mācību programmām pirmām kārtām jābūt orientētām uz rajonā nepieciešamo profesiju kadru apmācību, kā arī bezdarbnieku apmācību un pārkvalificēšanu.

Tā kā situācija darba tirgū ir ļoti sarežģīta, viens no nodarbinātības politikas virzieniem varētu būt arī uz lauku brīvā darbaspēka novirzīšana uz citiem valsts reģioniem un ārzemēm.

Tikai kompleksa pieeja minēto jautājumu risināšanai ļautu uzlabot stāvokli nodarbinātības jomā un samazināt tuvākajā laikā bezdarba līmeni rajonā.

Ja jums, cienjamie lasītāji, ir radušies konkrēti priekšlikumi, kā uzlabot stāvokli nodarbinātības jautājumu risināšanā, kā arī priekšlikumi bezdarbnieku skaita samazināšanai, lūdzu griezties nodarbinātības dienesta nodaļā Preiļos, Turgus laukuma 1, personīgi vai pa telefonu 24315.

S.Bernāns,
NVD Preiļu nodaļas vadītājs

Ziemas prieki — visai skolai

Preiļu kooperatīvā arodvidusskolā notika ziemas audzēkņu un skolotāju. Spartakiāde sākās ar slēpošanu. Uz starta nostājās 18 slēpotāji. 5 kilometru distancē pirmais bija skolotājs Valērijs Amelohins, aiz viņa finišēja T-1 grupas audzēkņi Andrejs Doropolskis un Pāvels Koņuhovs. 3 kilometru distancē ātrākās bija

T-4 grupas audzēknes Tatjana Samsonova, Svetlana Ļapkalo un pirmkursniece Oksana Novikova.

Pēc tam sekoja aizrautīgas sacensības nobraucienā no kalna ar ragaviņām, virves vilkšanā, futbolā. Katras grupas un skolotāju komandas uzmundrināja līdzjutēji, spēkus palīdzēja atgūt līdz paņemtās siltās pankūkas un karstā tēja. Tika skaitīti punkti, noteiktas

vietas, lai galvenais — katrs spartakiādes dalībnieks guva možu garastāvokli un papildinām izbaudīja sniegotās ziemas priekus.

• **Attēlos: uz starta — slēpotāji; sacensības virves vilkšanā.**
J.Silicka foto

UZMANĪBU: APTAUJA!

Latgales neatkarīgo sociologu grupa veic sabiedriskās domas izpēti gaidāmo pašvaldību vēlēšanu priekšvakarā. Plānots veikt aptauju mūsu reģionā visos rajonos. Aptaujas materiāli tiks izmantoti vēlēšanu rezultātu un to sabiedriski politiskās nozīmes prognozei. Pie tam aptaujas dalībnieku priekšlikumi par pilsētas (rajona, pagasta) dzīves attīstības galvenajām problēmām būs apkopoti un pēc vēlēšanām nodoti vietējiem varas orgāniem. Aptauja ir anonīma, bet dažu biogrāfisku ziņu apkopojums ļaus noskaidrot dažādu sociālo un sabiedrisko grupu attieksmi pret vēlēšanām. Ceram uz jūsu atsauksmi un aktīvu piedalīšanos mūsu aptaujā.

1. Vai jūs cerat, ka pilsētas (rajona, pagasta) padomju vēlēšanas ir spējīgas izmainīt un stabilizēt sociāli ekonomisko stāvokli pilsētā (rajonā, pagastā)? (Vajadzīgo pasvītrot.)

JĀ NĒ

2. Vai jūs cerat uz sava stāvokļa (ģimenes, tuvinieku utt.) uzlabošanu pēc gaidāmajām vēlēšanām?

JĀ NĒ

3. Kādas problēmas būtu jārisina vietējām pašvaldībām pirmām kārtām?

(norādiet)

4. Kādām politiskajām organizācijām jūs dosiet priekšroku gaidāmajās vēlēšanās? (Vajadzīgo pasvītrot.)

«Latvijas ceļš», «Zemnieku savienība», «Līdztiesība», «Saskaņa Latvijai», LNNK, citi.

5. Kurus no sabiedriski politiskiem darbiniekiem jūs gribētu redzēt pilsētas (rajona, pagasta) valdes priekšsēdētāja amatā?

pilsētas

rajona

pagasta

6. Kam, jūsuprāt, gaidāmajās vēlēšanās būs izšķirošā nozīme:

- kandidātu darbības piedāvātā programma,
- kandidāta personība neatkarīgi no politiskajiem uzskatiem,
- kandidāta piederība pie noteiktas politiskās organizācijas,
- citi faktori (norādīt).

Vispārējās ziņas (pasvītrot!):

- LR pilsonis vai nē,
- vecums: līdz 30 gadiem; no 30 līdz 60; no 60 un vecāks,
- tautība: latvietis — krievs — cita,
- izglītība: augstākā — vidējā speciālā — cita,
- nodarbošanās (ierakstīt)

Atbildes iesūtīt laikraksta «Novadnieks» redakcijā Aglonas ielā 1, Preiļos, LV-5301, līdz 20. martam.

«Novadnieka» konsultācija

Paju sabiedrības «Galēni» likvidācijas procesā, privatizējot pamatlīdzekļus un apgrozamos līdzekļus, ir radušās likvidācijas kvotas. Kas lemj un uz kādām pajām tiek sadalītas likvidācijas kvotas — vai uz sākotnējām, kopdarbības ieguldītajām un atlikušajām pajām vai tikai uz atlikušajām pajām?

P/s «Galēni» likvidācijas komisija

Pēc «Novadnieka» lūguma šo vēstuli komentē Latgales apgabaltiesas zvērinātā advokāte Preiļu rajonā I. Beitāne:

— Saskaņā ar 1991. gada 23. aprīlī pieņemto likumu par paju sabiedrības paju izlietojumam obligāti jābūt paredzētam paju sabiedrības statūtos. Ja kāds visas savas pajas ir vieglprātīgi izpārdevis vai arī izlietojis atsevišķu objektu privatizācijai (privatizācija tiek pielīdzināta pirkšanas — pārdošanas darījumiem), tas ir — atsavinot no paju sabiedrības fermas, dzīvokļus utt., tad viņam uz kaut ko vēl pretendēt vairs nav tiesību.

Vai mēs pareizi lietojam importa veļas pulverus

• Tautas ticējumi vēsta, ka veļu jāmazgā dilstošā mēnesī, jo tad drēbes varot viegli izmazgāt, vai, ja drēbes vēlē vecā mēnesī, tad netīrumi labi iziet un mazgātājam nesāp rokas un mugura.

Ja nepieturesimies tautas ticējumiem, tad nemsim palīgā veļas pulverus, ar kuru palīdzību veļas mazgāšana mums lielas rūpes nesagādās. Pašlaik vispieprasītākais pulveris ir «Ariel». Ar zaļo krāsu noformētais pulveris domāts mazgāšanai veļas mašīnā, jo mazāk puto. Šajā pulverī nevajadzētu ilgstoši mērcēt rokas, jo sastāvā ir ķīmiski elementi, kas jūtīgai ādai izraisa niezi. Ja gribat veļu mazgāt ar rokām, tad jāizvēlas zilais «Ariel» vai šķidrās «Ariel» veļas mazgāšanas līdzeklis. Uz pulvera pakām norādīts, kādā ūdens temperatūrā drīkst mazgāt veļu. Piemēram, 30 grādos mazgā krāsaino veļu, 60 grādu karstā ūdenī — kokvilnas, lina, sintētisko materiālu izstrādājumu, bet lina un kokvilnas drānas var arī vārīt.

Mūsu pašu pulverus beram gan drīz puspaku, lai putotu, taču importa mazgāšanas līdzekļiem jāievēro noteikts to daudzums uz ūdens daudzumu. Savādāk nevarē-

siet savaldīt putu kalnus.

«Ariel» cenas ir atkarīgas no pakas lieluma un veikala, kurā to pērk.

Veļas pulveris «Spec Color» domāts krāsainās veļas mazgāšanai, tā nepluks, krāsas pēc mazgāšanas pat kļūst spilgtākas. «Dato» paredzēts aizkaru un mežģīņaudumu kopšanai, «tru» — «bezcerīgu» traipu likvidēšanai. Ar «Flecken-salz» bez pēdām izmazgā kofijas, tējas, dažādu zaļumu, sarkanā vīna traipus. «Perla» paredzēta smalkiem vilnas audumiem.

Pašlaik saimniecības veikalā ir pārdošanā saimniecības ziepes «Fab». Zilas domātas baltai veļai, bet baltās — krāsainai veļai. No pelēkajām un melnajām «mūsu» veļas ziepēm tās atšķiras ar aromātu, ziepju gabals neizšķīst. Darbīgākie vīrieši darot tā — netīrās zeķes vakarā sazīpējot ar «Fab», atstājot bļodā bez ūdens, no rīta izskalojot.

«Spray Starh» paredzēts veļas cietināšanai gludinot.

• Mūsu novadnieki

Prāvests Vitālijs Treibšo

(1872.g. 22. VII — 1944.g. 21.II)

♦ Šogad paiet 50 gadu, kopš 1944. gada 21. februārī mūžības sliekšni pārkāpa prāvests Vitālijs Treibšo. Viens no svarīgākajiem viņa mūža posmiem saistās ar Līvānu draudzi, kur dedzīgais garīdznieks kalpoja no 1902. līdz 1918. gadam.

1861. gadā

celtā Līvānu katoļu baznīca bija pietiekami liela. Taču sakarā ar rūpniecības attīstību prāvests V. Treibšo vēl izdarīja praktisku iemeslu dēļ 1903. gadā 2 nelielas piebūves, veica dievnama ārējo apmetumu, uzcēla jaunu plebāniju un kapitāli atjaunoja citas ēkas. Tikpat gaumīgi viņš iekārtoja baznīcas interjeru.

Pāvesta Leona XIII (1878-1903) enciklikas «Rerum novarum» sekas bija, ka Krievijā pēc 1905. gada revolūcijas katoļu garīdznieki varēja brīvāk strādāt baznīcā un ārpus tās — tautas kultūras veicināšanas darbu. Tā arī V. Treibšo, izmantojot šādu izdevību, pielika daudz pūļu, lai nelielajā Līvānu miestā (pilsētas tiesības piešķirtas tikai 1926. gadā!) tautai nestu gara gaismu. 1912. gadā prāvests nodibināja krājaizdevu savienību «Pašpalīdzība», kas būtu pieejama visiem — miestā un laukos.

Tā tajā pašā gadā Maskavas (Rīgas) ielā 75 uzcēla pirmo kooperatīvo veikalu (pēdējā laikā tur bija Līvānu universālveikals). Līvānu pagasta magazīnas klēti pārbūvēja un uzbūvētajā otrajā stāvā 1912. gada beigās atklāja pirmo kinoteātri Līvānos. Tā pirmajā mājā bija telpas 2 veikaliem apakšstāvā. Otrajā stāvā bija 2 dzīvokļi un viena istaba «Pašpalīdzības» kases vajadzībām. Kase darbojās tirgus dienās. Tur sēdēja prāvests Treibšo (priekšsēdētājs) un divi valdes locekļi.

Otrajā mājā bija noliktavas, garderobe, bet augstāvē — zāle, skatuve, bufete. Vakaros notika kino izrādes (toreiz jau nekādu šausmu filmu nebija!). Zāle pēc vajadzības kalpoja koncertiem un teātru izrādēm. Dienas laikā — kursiem, sanāksmēm, referātiem utt. Minētās telpas gan bija patālu no baznīcas, bet tuvāk nevarēja dabūt apbūves gabalus.

Taču visas daudzās dedzīgā prāvesta ieceres bez žēlastības sagrāva I pasaules karš, kas sākās 1914. gada 1. augustā.

1915. gada pirmajos mēnešos sākās vispārējā mobilizācija, un Līvānu miestā jaunkareivju pulki, dziedādami patriotiskas dziesmas, maršēja pa nekoaptajām miesta ielām. Steidzīgi evakuēja daudzo Līvānu fabriku (stikla, korķu, ķieģeļu, celulozes u.c.) inventāru. Uz Krieviju aizceļoja arī trīs Līvānu baznīcas skaistie zvani, kuri vairs nekad neatgriezās.

1915. gada vasarā pie Vandānu un Meņķu pārceltuvēm, pārcēlušās pāri Daugavai, cauri Līvāniem plūda lielas Kurzemes un Zemgales bēgļu straumes. 1915. gada 13. augustā pa pontonu tiltu pār Daugavu pie Līvāniem sāka atkāpties cariskās Krievijas armijas karaspēks. 15. augusta rītā armijas daļās izplatījās baumas, ka vācieši esot tikai 10 km no Līvāniem. Sakarā ar to karaspēkā un bēgļos

izcēlās liela panīka. Augstākie virsnieki, nepemot vērā, ka uz pontonu tiltu ir daudz artilērijas, kājnieku un bēgļu, pēkšņi lika tiltu uzspriecināt. Bojā gāja daudz karavīru un bēgļu ģimeņu. Daugavas kreisajā krastā palikušās artilērijas daļas mēģināja ūdens šķērslī pārvarēt peldus, bet tas izdevās tikai nedaudziem. Izrādījās, ka baumām nav pamata: vācieši atradās tajā dienā ap 80 km no Daugavas un pie tās pienāca tikai nākamajā dienā.

Fronte pie Daugavas apstājās, un Līvāni divarpus gadus līdz 1918. gada februārim atradās kauju joslā — Daugavas kreisajā krastā stāvēja vācu armija, bet labajā krastā krievu armija. Visa Līvānu miesta garumā gar Daugavu bija izraktas un ar uguns punktiem nocietinātas līnijas. Vācieši nepārtraukti apšaudīja Līvānus un nodarīja tiem lielus postījumus. No 419 dzīvojamām mājām 153 tika pilnīgi sagrautas, smagi cieta arī krāšņais dievnams.

Frontei tuvojoties, prāvests V. Treibšo nolēma savu draudzi neatstāt un palikt pie tās smago pārbūvumu laikā. 1915. gada septembra beigās viņš pārcēlās uz 18 km attālo Neicinieku sādžu. Neicinieki tolaik atradās tālu no lielceļiem, kur pārvietojās karaspēks.

Septembra beigās, kad krievu lielgabali šāva pāri Daugavai, miests bija pārpildīts bēgļiem, karavīriem, lopiem. Bet kad krievi atkāpdamies sāka dedzināt Daugavas kreisā krasta apdzīvotās vietas, palika iespēds, ka viss plaši pārskatāmais Daugavas kreisais krasts ir ugunsliedzmu jūrā. Prāvests nolēma nekavējoties doties prom. Pievakarē, dziļi skumju pārņemts, prāvests V. Treibšo ar saviem piederīgajiem devās ceļā uz Neiciniekiem pa Maskavas (Rīgas) ielu, kas bija līdz pēdējai iespējai pieblīveta ar karavīriem, bēgļiem un lopiem.

Aiz Rīgas — Orlas dzelzceļa stacijas neliela mežiņa malā, kā stāsta tālaka aculiecinieki, bija liels laukums. Tumsā tur pie pajūgiem mirdzēja it kā mazas zvaigzītes: bēgļu vezumiem bija piesieti aizdegti lukturi.

Pēc vairāku stundu nogurdinoša brauciena prāvests ar saviem pavadītājiem laimīgi sasniedza Neiciniekus, kur apmetās pie Aloiza Mundura. Skolai paredzētajā telpā ierīkoja pagaidu altāri, uz mājas jumta nostiprināja krustu, bet uz stabiem ēkas ārpusē ierīkoja no netālajiem Augšmuktū kapiem atnesto ap 1 pudu (16 kg) smago zvanu. Katru dienu pirms Svētās Misas šis zvans aicināja apkārtnes ticīgos uz dievkalpojumu. Pēc kāda laika no dēļiem mājai piebūvēja šķūni un šajā jaunizveidotajā Neicinieku baznīcā varēja saiet līdz 500 dievlūdžēju.

Prāvests dzīvoja pie Antona Neicinieka. Neiciniekos bija kādas 10 jaunas meitas ar labu balsi. Prāvesta vikārs Jāzeps Kazlass, kas tikai 1913. gadā bija ordinēts par garīdznieku, bija ar izkoptu balsi un muzikāls. Viņš apmācīja vietējās dziedātājas dziedāt latgaliski un pa daļai latviski. Viņas dziedāja baznīcā ne tikai svētdienās un svētku dienās, bet pat darbdienās.

Sakārtotais jauno baznīcu, prāvests V. Treibšo aizsūtīja savu palīgu J. Kazlasu uz Līvānu draudzes otru nostūri — Gavārtini Lāču sādžā pie Lipnieku un tur ierīkoja Lāčos baznīcu pēc Neicinieku baznīcas parauga. Tādējādi lielās Līvānu katoļu draudzes divās attālākajās vietās bija baznīcas gan draudzes locekļiem, gan apkārtejo

draudžu ticīgajiem. Pie Neiciniekos bija laipas pāri Dubnai.

Krievu karavīri uz Neicinieku baznīcu negāja pat ziņkārības dēļ, bet izturējās ar pienācīgu cieņu pret vietējiem ticīgajiem, nelida pie logiem un netraucēja ticīgiem vakaros bieži pulcēties pie draudzes krusta un dziedāt garīgās dziesmas.

Kādu darbdienas rītu no attālākās piefrontes vietas bija atjūšī kādi pieci poļu tautības virsnieki un kāds simts kareivju. Visi piegāja pie Lieldienu bikts un dievgalda. Celsmīgs piemērs! Prāvests V. Treibšo visus uzrunāja poliski. Dažas svētdienas uz dievkalpojumu ieradās augsta ranga poļu izcelsmes virsnieki Piļsudskis.

Taču dedzīgais Neicinieku prāvests neapmierinājās ar ticīgo garīgo aprūpi vien. Baznīcas kancelejā varēja saņemt metrikas. Pagasta staršina (vecākais) Kārkle katru mēnesi ieradās Neiciniekos ar naudas žūksni un izdalīja valsts pabalstus karā iesaukto kareivju ģimenēm. Bez tam Neiciniekos darbojās bēgļu aprūpes biedrība, kuras godabiedrs bija V. Treibšo, bet sekretārs J. Kazlass. Viņa palīgs Dimants savāca dokumentus, kurus parakstīja prāvests un pārējie locekļi. Dokumentus sūtīja uz Daugavpili, bet naudu dalīja pagasts.

Bēgļu Apgādāšanas centrālkomiteja pastāvēja Pēterpilī no 1915. gada augusta līdz 1918. gada janvārim. Tās priekšsēdētājs bija Vilis Olavs (1867-1917), bet pēc viņa nāves Jānis Čakste (1859-1927), vēlākais I Latvijas Valsts prezidents. No Latgales bija J. Rancāns, Fr. Ķemps, V. Seile un citi latgalieši.

Arī V. Treibšo nosūtīja V. Olavam lūgumu piešķirt vairāk līdzekļu bēgļu atbalstam, jo daudzi bija no Zemgales un Kurzemes. Bēgļu Apgādāšanas centrālkomiteja piešķīra lielāku naudas summu bēgļu apgādei Neiciniekos. Baltijas un Latgales latviešu apvienošanās un latviešu Pagaidu Nacionālās padomes dibināšanas ideja izveidojās centrālkomitejā, un pilnīgi pareizi centrālkomiteju var saukt par pirmo latviešu parlamentu. Te jāmeklē pirmsākumi — vienoti Latvijai, jo bēdas spēj cilvēkus vienot. Lūk, arī šajā darbā prāvests V. Treibšo, aprūpēdams bēgļus no visas Latvijas Neiciniekos, ir pielicis savu roku latviešu apvienošanā.

1917. gadā prāvests V. Treibšo saslima ar plaušu karsoni, kas pārgāja pleirītā. Bija jādomas uz slimnīcu, kur laimīgi izdevās operācija. Pēc atgriešanās prāvests bija stipri savārdzis un celebrēja kādu mēnesi kancelejā.

1918. gadā viņš atgriezās Līvānos. Miestu nevarēja pazīt — visur drupas un liķi. Prāvests vispirms uzcēla ērgelnieka māju, kur arī pašam apmeties. Pie sagrautās baznīcas torņa ierīkoja kapelu no Neicinieku un Lāču baznīcu piebūves dēļiem. Uzcēla piebūvi, kur varēja sapulcēties ap 600 dievlūdžēju.

Ilgie kara gadi bija pamatīgi sagrāvuši V. Treibšo veselību. Radās nodoms atstāt Līvānus un pārcelties uz kādu mazāku draudzi. Toreizējais ģenerālvikārs A. Springovičs nolēma sūtīt viņu uz Kalupi. Un tā 1918. gadā pēc Visu Svēto dienas (1. novembrī) V. Treibšo atstāja Līvānus, kur bija pavadīti tik daudz priecīgi un skumju pilni brīži, un pārcēlās uz Kalupi, kur mira 1944. gada 21. februārī. Līvānieši pateicīgi savam bijušajam dvēseļu ganam par to, ka I pasaules kara briesmās viņš palika pie savas draudzes, uzticīgi kalpodams Jēzum Kristum.

Cerēsim, ka ticīgie pienācīgi apkops viņa atdusas vietu Kalupes kapos.

A. Budže,
Tilžas prāvests

Televīzijas programma

Piektdiena, 25. februāris

LATVIJAS TV I
11.00 Vislatvijas pašvaldību sapulce. 18.00 Ziņas. 18.10 Dona Beiza. Mākslas filma. 19.00 Globuss. 19.10 Olimpiādes dienasgrāmata. 19.45 Globuss. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.10 Spēlmaņu cilts. 22.00 Mēs spēlējam Pikaso. Izrāde. 22.40 Nakts ziņas. 22.50 Dāpi Latvijā, latvieši Dānijā. 23.30 Sporta deju sacensības. 0.30 Olimpiādes dienasgrāmata.

LATVIJAS TV II
17.30 TV veikals. 18.00 Kristīgā programma. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Uz Parlamenta kāpnēm. 19.35 Populārzinātniska programma. 20.20 Spektra pielikums. 21.05 Baltijas koncerts. 21.20 Apsveikumu koncerts Daudz laimes! 22.00 Ziņas. 22.15 E iela. Mākslas filma.

Sestdiena, 26. februāris

LATVIJAS TV I
9.00 Rīta stunda. 10.00 Muzikāls raidījums bērniem. 10.25 Mūzika atpūtai. 10.55 Olimpiskās spēles. 14.15 Rēdereja. Mākslas filma. 15.00 Globuss. 15.30 Dona Beiza. Mākslas filma. 16.20 Kamēr... 17.00 Vācijas skices. 17.10 Pieturiet! 17.55 Ziņas. 18.00 Lielās mūzikas balvas pasniegšanas ceremonija un koncerts. 20.30 Panorāma. 21.10 Sava zemītei. 21.50 Dubultrobeža. Amerikāņu mākslas filma. 23.25 Ar dziesmu par dzīvi. 0.15 Radiators. 0.30 Olimpisko spēļu dienasgrāmata.

LATVIJAS TV II
11.45 TV Polonia. 13.00 Represētie Latvijas valstsvīri. 13.45 Latloto. 13.50 Olimpiskās spēles. 16.05 Biznesa ābece visiem. 16.35 Vācu valoda. 16.50 Baltijas laudis. 18.20 Reģionālās TV piedāvā... 18.50 Kristīgā pasaule. 19.05 Stop! 19.10 Olimpiādes dienasgrāmata. 19.50 Rozes

Svētdiena, 27. februāris

OSTANKINAS TV
6.30 Ziņas. 6.50 Rīta vingrošana. 7.00 Stunda gara stiprināšanai. 8.00 Kurjers. 8.30 Rīta agrumā. 9.00 Poligons. 9.30 Sportlo izloze. 9.45 Kamēr visi mājās. 10.15 Rīta zvaigzne. 11.05 Detektīvu valstībā. 11.45 Es - sieviete. 12.15 Krievu pasaule. 13.00 Mult. filma. 13.10 Kusto komandas zemūdens odiseja. 14.00

OSTANKINAS TV
5.10 Ziņas. 5.20 Rīta vingrošana. 5.30 Rīts. 7.45 Mult. filma. 8.00 Ziņas. 8.20 Paskaties, ieklausies... 8.40 Ciemos pie pasakas. 10.00 X starptautiskā TV programmu un filmu festivāla rezultāti. 10.50 Preses ekspressis. 11.00 Ziņas. 11.20 Gorjačevs un citi. 15.10 Ceisa stundas. 15.30 Ciemos pie pasakas. 16.50 Privātpašnieka ābece. 17.00 Ziņas. 17.25 Kultūras jaunumi. 17.40 Cilvēks un likums. 18.10 Kāds būs laiks? 18.15 Japāna un A.Kološins. 18.45 Brīnumu lauks. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.35 Kāds būs laiks? 20.45 Nedēļas cilvēks. 21.00 Olimpiskās spēles. 23.15 Ziņas. 23.25 Preses ekspressis. 23.35 Olimpiādes dienasgrāmata. 23.55 Olimpiskās spēles.

gars. 20.00 Mikrofona muzikālā televīzija. 20.30 Glābējzvans. Mākslas filma. 21.20 Prezidenta laiks. 22.00 Ziņas. 22.15 Cilvēks zvēru pasaulē.

OSTANKINAS TV
6.50 Ziņas. 7.05 Rīta vingrošana. 7.15 Lietišķa cilvēka sestdienas rīts. 8.00 Maratons-15 piedāvā... 8.30 TV un radio kompānija Mir. 9.55 Rīta pasts. 10.25 Padomi kulinārijā. 10.40 Medicīna tev. 11.10 Režisora L.Pčolkina filmas. 14.00 Ziņas. 14.25 Rinaldo Rinaldini - laupītāju barvedis. Mākslas filma. 14.50 Dzīve un politika. 15.15 Dzīvnieku pasaulē. 15.55 Olimpiskās spēles. 18.00 Tagad. 18.20 Nedēļas atbalss. 18.50 Mākslas filma. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.35 Kāds būs laiks? 20.45 Mākslas filma. 21.40 Olimpiādes dienasgrāmata. 21.55 Olimpiskās spēles. 0.25 Kāds būs laiks? 0.30 Olimpiskās spēles.

Ziņas. 14.20 Dialogs tiešajā ēterā. 15.00 Bērnu raidījumu apskats. 15.05 Runcis Felikss. Iste spoku mednieki. Mult. filma. 15.55 Olimpiskās spēles. Hokejs. 18.55 TV locis. 19.10 Kāds būs laiks? 19.15 Lēdija X šķirās. Mākslas filma. 21.00 Svētdiena. 22.45 Mūzika ēterā. 23.40 Olimpiādes dienasgrāmata. 0.00 Ziņas. 0.10 Festivālu parāde.

Sakarā ar Valsts akciju sabiedrības «Jēkabpils cukurfabrikā» privatizāciju, privatizācijas komisija lūdz līdz 1994. gada 15. martam (priekšrocības parakstīties) pieteikties fiziskās un juridiskās personas vai to grupas, t.sk. lauksaimnieciskās produkcijas ražotāju sabiedrības.
Piesakoties jāpaziņo summa, par kādu pretendents vēlas iegādāties akcijas. Fiziskas personas akcijas var daļēji iegādāties arī par sertifikātiem.
Iepazīties ar informāciju un pieteikties var Jēkabpils cukurfabrikā, Jēkabpilī, Rīgas ielā 218. Izziņas pa telefonu 21131.

Firma «LEIČI» — Rīgas vīnu un šampanieša oficiālais izplatītājs Latgalē.
♦ Šodien firmas noliktavā Rēzeknē, Dārzu ielā 58, pussaldo šampanieti mazumtirdzniecībai var iegādāties par 98 santīmiem, Rīgas vīnus — par rūpnīcas cenām.
♦ Turpat neierobežotā daudzumā apelsīni par 35 santīmiem kilogramā.
Telefons Rēzeknē 23249.

Sakarā ar produkcijas realizācijas iespēju uzlabošanas, sākot ar šī gada 1. martu akciju sabiedrība «PREIĻU SIERS» paaugstina piena iepirkuma cenas: (santīmos par kg)

• a/l dzesēts	7,-
• a/l nedzesēts	6,5
• l šķira dzesēts	5,5
• l šķira nedzesēts	5,-
• ll šķira dzesēts	4,5
• ll šķira nedzesēts	4,-

Par katru 0,1% olbaltumvielu, kas pārsniedz (mazāka par) bāzes normu, pieskaita (atskaita) Ls 2,50 par katru fiziskā svara tonnu.
Par katru 0,1% tauku, kas pārsniedz (mazāka par) bāzes normu, pieskaita (atskaita) Ls 1,50 par katru fiziskā svara tonnu.

Pārdod

M-412 IE, 1984.g, labā tehnikā kārtībā par Ls 220. Tālr. 41390 vakaros;

Zil-MMZ-554 vai MAINA pret zirgu. Ir varianti. Tālr. 21633;

steidzīgi lietotas mēbeles. Tel. 23523 pēc 18;

lēti VAZ-2102, 1984.g. Tālr. 55741;

FORD ESCORT, 1980.g., par Ls 830. Tālr. 43666;

govu pirmiņi. Tālr. 23603;

kartupeļus. Tel. 24497;

lēti jaunu plaujmašīnu, vienkorpusa arklū, pamata blokus, ķieģelus, kokmateriālus, mēslu ārdītāju (4 t). Tel. 18244;

malkai baļķu kūti. Tālr. 24385;

lauku māju Daugavpils raj. Višķu pag. Kazulišos. Zvanīt Alūksnē 21095 vai Preiļos 59248;

benzīna zāģus Taiga-245. Orientējošā cena Ls 125. Telefons Rēzeknē 246-36024 vai 246-32448. Piegādi uz Preiļiem garantē.

Pērk

ozolkoka alus mucas tilpumā no 50 līdz 100 l. Zvanīt 43607;

cūkgaļu Livānos, Rīgas 39. Tālr. 44361;

darba zirgu. Tel. 37590.

Maina

vieglo automašīnu pret 3-4 istabu dzīvokli vai PĒRK. Ir varianti. Tel. 21755;

VAZ-21043 labā stāvoklī, 1988. g., pret labu traktoru ar uzkarēm. Zvanīt 18244;

labiekārtotu dzīvokli Preiļos pret dzīvokli Livānos. Tel. dienā 44185, vakaros 42974.

Dažādi

Lūdzu aizdevumu, procenti - pēc aizdevēja noteikumiem. Tālr. 23947.

Uzņēmums IEPĒRK apses baļķus, diametrs virs 20 cm, garums 2,05 m, 4,05 m, cena Ls 6,50 par kub.m.
Tuvākas ziņas Lauktechnikas bāzē Aglonas stacijā.
Tālr. 65053 no 8 līdz 15, 65015.

PĒRK pārtikas rudzus par 0,035 Ls/kg, lopbarības miežus — 0,03 Ls/kg. Samaksa tūlītēja.
Tel. 36602, 22388.

Preiļu rajona paju sabiedrības «Jersika» paju dalībnieku kopsapulce notiks 1994. gada 18. martā sabiedrības klubā.
Sākums plkst. 10.00, dalībnieku reģistrācija no plkst. 8.30.

Mednieku teorētisko zināšanu pārbaude notiks 1994. gada 23. martā Livānu virsmežniecībā.
Iesniegumus pieņem virsmežniecībā līdz 18. martam. Pēc šī termiņa iesniegumus nepieņems.

4. martā plkst. 10.30 Saunas pagastā zemnieku sapulce.

Akciju sabiedrība «Preiļu siers» līdz 1994. gada 17. maijam turpina 30% nerealizēto akciju izpārdošanu piensaimnieku kooperatīvajām sabiedrībām ar 50% atlaidi.
Pēc šī gada 17. maija līdz gada beigām akciju pārdošana notiks par pilnu to nominālvērtību.

Sirsniņi pateicamies visiem, kas bija kopā ar mums skumju brīdī, pavadot mazo Arti GORINU kapu kalniņā.
Tuvinieki

Piekļūstiet, piekļūstiet, Latgales vēji,
Pēdējā gaitā sapņi un jaunība iet,
Grūti ir aiziet, ai, draugi, ticiet, cik grūti,
Ja ar tūkstošu balsim dzīve pie sevis vēl sauc.
Skumju brīdī esam kopā ar Vosorovu ģimeni, DĒLU Miķeli pāragri guldot smiltājā.
Zootehniķi un grāmatveži

Gan sāpju dienas, gan saules rīts,
It viss tiek klusi zemē ūts.
Esam kopā ar Emīliju Madelāni viņas grūtājā dzīves brīdī, VĪRU zaudējot.
Livānu aptiekas kolektīvs

Vairs tikšanās gaišuma nebūs,
Ir atdots un paņemts viss.
Ā.Elksne
Skumstam par Miķela VOSOROVA aiziešanu mūžībā un izsakām līdzjūtību viņa piederīgajiem.
Bijušie klases biedri un audzinātāja

Pie jums vairs nepārnākšu,
Man sācies gājienš svešs,
Dzīst dienas gaisma maiga,
Tumst acīs zaļais mežs.
Lai mūsu klusā līdzjūtība palīdz pārciest sāpju smagumu Vosorovu ģimenei, no DĒLA uz mūžu atvadoties.
Mednieku kolektīvs «Cauna»

Manu dzīves pavadīšanu Vairs nevienam nesasiet.
Klusi, klusi skani, dziesmas, Lēni mani pavadiet.
Izsakām dziļu līdzjūtību Jāzepam Kivleniekam sakarā ar TĒVA nāvi.
Valsts ieņēmumu dienesta Preiļu rajona nodaļa

Kur es savas sāpes likšu,
Kam es lūgšu spēkus dot?
Tevi, tēt, vairs nesatikšu,
Visu mūžu dzīvojot.
Esam kopā ar Lienīti un Robertu Dreimanīem lielajās bēdās.
Livānu 1. vidusskolas kolektīvs

Nav tādu vārdu, ar ko izsmelt bēdas
No sirdīm, kuras sāpēm pielijušas.
Ā.Elksne
Skumju brīdī esam kopā ar Guntu Dreimani, VĪRU smiltājā izvadot.
Livānu slimnīcas kolektīvs

Katrā zarā, kas ziedēja,
Ir manas vasaras daļa,
Katrā pumpurā glabājas
Manas cerības, sapņi un darbi.
Dalām bēdu smagumu ar Pēteri Vosorovu, DĒLU Miķeli zaudējot.
Darba biedri

Vēl gribējas strādāt, dzīvot un būt,
Bet pēkšņi nakts, un saule jau zūd.
M.Ķempe
Izsakām līdzjūtību Stanislava MADELĀNA tuviniekiem sakarā ar viņa nāvi.
Preiļu 24. ceļu pārvaldes kolektīvs

Dusi saldi, māmuliņ,
Mūža miegs lai tev ir salds,
Auklēs tevī rasas rīti,
Ziedi klās un sniedzīņš balts.
A.Straube
Izsakām dziļu līdzjūtību Ludmilai Trubiņai, MĀTI smiltājā izvadot.
Preiļu trikotāžas fabrikas kolektīvs

Vairs tevis nav, un žēlums sažņaudz krūtīs,
Kam vajadzēja tev tik agri mirt?
Bez tevis taču daudziem būs tik grūti,
Bez tevis taču daudziem sāpēs sirds.
H.Gāliņš
Skumju brīdī esam kopā ar Vilmāru Usānu, TĒVU smiltājā izvadot.
Darba biedri

Pasaule ir tik milzīga,
Bet tu, tēt, man biji viens...
L.Līvena
Izsakām līdzjūtību Vilmāram Usānam sakarā ar TĒVA nāvi.
Preiļu rajona lauksaimniecības konsultāciju biroja un pagastu konsultanti

Un tā mēs aizejam —
Tā pēkšņi un pavisam.
Bez ceļa atpakaļ.
Smilts klājas pāri visam.
Ne saukt, ne panākt vairs.
Izsakām dziļu līdzjūtību Jāņa Izidora d. USĀNA ģimenei, viņu smiltājā izvadot.
Sutru pagasta valde

NOVADNIEKS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta.
Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.
☎ 22059, 21759, 22154, 21966, 21985, 22305.
PASŪTĪJUMA INDEKSS 68169.

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Novadnieks»
REDAKTORS PĒTERIS PĪZELIS

Reģistrācijas apliecība № 1018.
Iespēsts SIA «SAB» Daugavpilī. Valkas ielā 1. Ofsetiespiedums. I iespiedoksnē.
Metiens 5142 eksemplāri. Pas. № 353